

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci

Petra Váchová: Počátky portugalského písemnictví, 2015, 77 stran

Tématem diplomové práce Petry Váchové jsou počátky portugalského písemnictví. Jejím cílem tak bylo zmapovat poměrně nepřehlednou problematiku nejstarších portugalsky psaných textů. Ve své práci se zabývala jak texty povahy literární, tak neliterární. Vzhledem ke svému studijnímu oboru (portugalistika-španělština pro mezikulturní komunikaci) nad rámec práce ještě i některé z uvedených textů přeložila do češtiny. Jde o poměrně náročné téma vzhledem k tomu, že, jak již bylo naznačeno, v současné době otázka zejména nejstarších neliterárních textů je stále otevřena a mezi portugalskými filology nepanuje ohledně tohoto tématu shoda. Navíc se touto problematikou v Česku doposud nikdo nezabýval.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. V první se autorka po stručném úvodu zabývá teoretickými otázkami, jako jsou např. definice jazyka, otázka obecného vývoje jazyků, indoevropštinou či periodizací a jazykovým vývojem latiny. Poté se již dostává konkrétně k vývoji románských jazyků a především samotné portugalštiny. Neopomíná pojednat o dialektech tohoto jazyka a jeho vývojových etapách. Celkově tato část působí přehledně a je dobře strukturována. Druhá a stěžejní část práce je již věnována problematice nejstarších portugalských textů. Na začátku se diplomantka zabývá otázkou nejstaršího portugalsky psaného textu a vysvětluje hlavní body polemiky, kterou již několik let vedou zejména Ana Maria Martins a José António Souto Cabo. Jejich názory shrnuje v přehledných tabulkách, které ukazují periodizaci nejstarších textů. Dále se zabývá již podrobněji nejstaršími texty neliterárními, jako jsou např. *Auto de Partilhas*, *Testamento de Afonso II* či *Notícia de Torto*. Texty třídí do kategorií, které navrhl jiný významný portugalský lingvista Luís Filipe Lindley Cintra. Některé z nich i překládá do češtiny. Poté se již věnuje třídění a popisu nejdůležitějších textů z oblasti krásné literatury. Zde se diplomantka opírá zejména o český překlad dějin portugalské literatury Josého Antónia Saraiva a Óscara Lopese, který pochází z roku 1972. Je škoda, že autorka nesáhla po nějaké novější práci.

Je potěšitelné, že práce obsahuje zanedbatelné množství formálních chyb, nicméně několik nedostatků by se přesto našlo. Na straně 24 autorka hovoří o lingvistickém vývoji, správně by však mělo být o jazykovém vývoji. Slovo *falar* v češtině odpovídá nářečí, ne řeči. Portugalský lingvista Vasconcelos se píše takto, nikoli Vasconselos. V překladech portugalských textů by si diplomantka měla dát pozor na používání vztažného zájmena *svůj*, např. *spolu s mým tělem odevzdávám* (str. 52) atd. Tyto výtky však nesnižují kvalitu předkládané práce, která velice přehledně popisuje poměrně složitou otázku nejstarších portugalských textů.

Vzhledem k výše uvedenému konstatuji, že předkládaná diplomová práce Petry Váchové splnila všechny požadavky na ni kladené a doporučuji ji tak k obhajobě. Navrhuji její hodnocení v rozmezí mezi známkou výborně až velmi dobře v závislosti na průběhu obhajoby.

V Brnkách 1. 9. 2015

PhDr. Jan Hricsina, Ph.D.